

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

22 JANVIER 1997

**Proposition de loi visant à réduire
la violence conjugale**

AMENDEMENTS

N° 1 DE MMES MAXIMUS ET DELCOURT-PÊTRE

Intitulé

Remplacer l'intitulé comme suit:

«*Proposition de loi visant à réduire la violence entre partenaires.*»

N° 2 DE MMES MAXIMUS ET DELCOURT-PÊTRE

Art. 2

Remplacer les mots «son époux» par les mots «son partenaire ou son ex-partenaire».

N° 3 DE MMES MAXIMUS ET DELCOURT-PÊTRE

Art. 4

Supprimer cet article.

Voir:

Documents du Sénat:

1-269 - 1995/1996:

N° 1: Proposition de loi de Mme Lizin et consorts.
N° 2: Avis — Rapport.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1996-1997

22 JANUARI 1997

**Wetsvoorstel strekkende om het echtelijk
geweld aan banden te leggen**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE DAMES MAXIMUS EN DELCOURT-PÊTRE

Opschrift

Het opschrift vervangen als volgt:

«*Wetsvoorstel strekkende om het geweld tussen partners aan banden te leggen.*»

Nr. 2 VAN DE DAMES MAXIMUS EN DELCOURT-PÊTRE

Art. 2

In dit artikel de woorden «zijn echtgenoot» vervangen door de woorden «zijn partner of zijn ex-partner».

Nr. 3 VAN DE DAMES MAXIMUS EN DELCOURT-PÊTRE

Art. 4

Dit artikel doen vervallen.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-269 - 1995/1996:

Nr. 1: Wetsvoorstel van mevrouw Lizin c.s.
Nr. 2: Advies — Verslag.

Nº 4 DE MMES MAXIMUS ET DELCOURT-PÊTRE

Art. 5

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 5. — L'article 46 du Code d'instruction criminelle est complété par l'alinéa suivant:

«Il en est de même lorsqu'un crime ou délit, même non flagrant, commis à l'intérieur d'une maison au sein d'un couple ou entre ex-partenaires, est porté à la connaissance du procureur du Roi sur plainte de la victime.»

Nº 5 DE MMES MAXIMUS ET DELCOURT-PÊTRE

Art. 5bis (nouveau)

Insérer un article 5bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 5bis. — À l'article 49 du Code d'instruction criminelle, les mots «réquisition de la part d'un chef de maison» sont remplacés par les mots «réquisition visée à l'article 46.»

Nº 6 DE MMES MAXIMUS ET DELCOURT-PÊTRE

Art. 6

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 6. — Tout établissement d'utilité publique et toute association, jouissant de la personnalité juridique depuis au moins cinq ans à la date des faits, dont le but statutaire est d'apporter de l'aide aux victimes de violence entre partenaires ou entre ex-partenaires, peuvent, avec l'accord de la victime, ester en justice dans le litige auquel l'application de l'article 410, alinéa 3, du Code pénal donnerait lieu.»

Nº 7 DE MME MILQUET

Intitulé

Ajouter — in fine — les termes «et intra-familiale» à l'intitulé de la proposition de loi.

Nr. 4 VAN DE DAMES MAXIMUS EN DELCOURT-PÊTRE

Art. 5

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 5. — Artikel 46 van het Wetboek van Strafvordering wordt aangevuld met het volgende lid:

«Hetzelfde geldt wanneer een misdaad of een wanbedrijf, zelfs niet op heterdaad ontdekt, gepleegd is binnen een huis tussen partners of tussen ex-partners en ter kennis wordt gebracht van de procureur des Konings op klacht van het slachtoffer.»

Nr. 5 VAN DE DAMES MAXIMUS EN DELCOURT-PÊTRE

Art. 5bis (nieuw)

Een artikel 5bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 5bis. — In artikel 49 van het Wetboek van Strafvordering worden de woorden «aanzoek van het hoofd van een huis» vervangen door de woorden «verzoek bedoeld in artikel 46.»

Nr. 6 VAN DE DAMES MAXIMUS EN DELCOURT-PÊTRE

Art. 6

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — Elke instelling van openbaar nut en elke vereniging die op de datum van de feiten sinds ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en volgens haar statuten tot doel heeft hulp te bieden aan de slachtoffers van geweld gepleegd tussen partners of ex-partners, kan met instemming van het slachtoffer in rechte optreden in het geding waartoe de toepassing van artikel 410, derde lid, van het Strafwetboek aanleiding zou geven.»

Lydia MAXIMUS.
Andrée DELCOURT-PÊTRE.

Nr. 7 VAN MEVROUW MILQUET

Opschrift

In het opschrift na de woorden «echtelijk geweld» invoegen de woorden «en het geweld binnen het gezin».

Justification

En raison des amendements déposés notamment à l'article 410, il convient d'élargir le champ d'application de la proposition.

Nº 8 DE MME MILQUET

Art. 2

Remplacer l'article 2 par la disposition suivante :

«Art. 2. — L'article 410 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

«Dans les cas mentionnés aux articles 398 à 405, si le coupable a commis le crime ou le délit envers ses père et mère ou ses autres ascendants, ou envers des personnes faisant autorité dans la famille, le minimum des peines portées par ces articles sera élevé conformément à l'article 266.

Il en sera de même si le crime ou le délit a été commis envers un mineur ou envers une personne qui, en raison de son état physique ou mental n'était pas à même de pourvoir à son entretien par ses père et mère, ascendants ou par toute autre personne ayant autorité sur l'enfant ou sur l'incapable ou en ayant la garde.

Il en sera de même si le coupable a commis le crime ou le délit envers son époux ou son concubin ou envers toute autre personne qui fait habituellement partie de la famille.»

Justification

La modification concernant le premier paragraphe réside dans le fait que les cas d'alourdissement de la peine sont étendus à la violence que les enfants exercent sur des personnes faisant partie de leur famille et avec lesquelles ils n'ont pas de liens de sang directs. On pense ici par exemple aux parents adoptifs ou nourriciers, mais également au partenaire non marié cohabitant avec l'un ou l'autre des parents de l'enfant.

Le deuxième paragraphe de ce nouvel article 410 concerne un alourdissement de la peine dans les cas de maltraitance d'enfants. La modification de cet article consiste en un élargissement de la protection contre la maltraitance (physique) de tous les mineurs alors que l'actuel article 410 ne protège de manière particulière que les mineurs n'ayant pas encore atteint l'âge accompli de seize ans.

Cette modification est introduite en raison du fait que tous les mineurs d'âge, simplement parce qu'ils n'ont pas atteint leur majorité légale, sont dans une large mesure dépendants, essentiellement de leurs parents, et qu'il leur est difficile d'échapper à la violence que ceux-ci ou d'autres personnes exerçant une autorité sur eux ou commis à leur garde sont susceptibles de commettre.

Le troisième alinéa de l'article 410, tel que modifié par la proposition, établit — en plus de l'aggravation de peine pour la violence envers un époux ou un concubin — la même aggravation de peine pour les autres cas de maltraitance qui surviennent

Verantwoording

Gelet op onze amendementen, vooral die op artikel 410, moet het toepassingsgebied van dit wetsvoorstel uitgebreid worden.

Nr. 8 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 2. — Artikel 410 van het Strafwetboek wordt vervangen als volgt:

«Indien de schuldige, in de gevallen omschreven in de artikelen 398 tot 405, de misdaad of het wanbedrijf pleegt tegen zijn ouders of bloedverwanten in de opgaande lijn of tegen personen die in het gezin gezag uitoefenen, wordt het minimum van de bij die artikelen bepaalde straffen verhoogd overeenkomstig artikel 266.

Hetzelfde geldt ingeval de misdaad of het wanbedrijf wordt gepleegd op een minderjarige of een persoon die uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in zijn onderhoud te voorzien, door zijn ouders, bloedverwanten in de opgaande lijn of door enig ander persoon die gezag heeft over het kind of de onbekwame of hen onder zijn bewaring heeft.

Hetzelfde geldt ook indien de schuldige de misdaad of het wanbedrijf pleegt tegen zijn echtgenoot of partner of tegen enig ander persoon die gewoonlijk deel uitmaakt van het gezin.»

Verantwoording

De wijziging van het eerste lid komt erop neer dat de gevallen van strafverzwarening uitgebreid worden tot het geweld dat kinderen plegen op personen die wel deel uitmaken van het gezin, maar met wie zij geen directe bloedbanden hebben. Voorbeelden hiervan zijn adoptie- of pleegouders, maar ook de niet-gehuwde partner die samenwoont met een van de ouders van het kind.

Het tweede lid van het nieuwe artikel 410 bevat een verzwarening van de straffen in geval van mishandeling van kinderen. Door de wijziging van dit artikel wordt de bescherming tegen (fysieke) mishandeling uitgebreid tot alle minderjarigen, terwijl het bestaande artikel 410 enkel voorziet in een speciale bescherming van minderjarigen die nog geen volle zestien jaar oud zijn.

De reden voor deze wijziging is dat alle minderjarigen, juist omdat zij de wettelijke meerderjarigheid nog niet bereikt hebben, in grote mate afhankelijk zijn, met name van hun ouders, en dat zij daarom moeilijk kunnen ontsnappen aan een gewelddadige behandeling van hun kant of van andere personen die gezag over hen uitoefenen of aan wier bewaring zij zijn toevertrouwd.

De wijziging door dit amendement aangebracht in het derde lid van artikel 410, voorziet in een strafverzwarening voor geweld tegen een echtgenoot of partner, alsook in alle andere gevallen van mishandeling die plaatsgrijpen binnen de familiale context

dans un contexte familial et qui n'avaient pas encore été repris dans les deux précédents alinéas. Dans ces derniers cas également, cette aggravation de la peine s'applique si l'auteur et la victime de la maltraitance font habituellement partie de la famille.

Nº 9 DE MME MILQUET

Art. 4

L'article 4 est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 4. — L'article 415 code pénal est abrogé.»

Justification

L'article 415, modifié par la proposition, déclare une série de causes d'excuses inacceptables s'il s'agit d'un auteur-enfant qui commet l'acte de violence physique sur ses «père et mère ou autres parents de ligne ascendante» ou sur son époux ou concubin. Concrètement, cela signifie que si un parent bat son enfant ou un époux son épouse (d'une façon pouvant être caractérisée de «grave acte de violence à l'encontre des personnes»), l'acte de violence commis par cet enfant ou l'épouse s'il ou elle frappe en retour ne sera pas excusable.

Cette exception n'est plus responsable dans une société qui ne veut plus fermer les yeux plus longtemps devant la violence sur les enfants. D'où la proposition de lever cette exception sur les causes d'excuses.

Nº 10 DE MME MILQUET

Art. 6

Remplacer l'article 6 par la disposition suivante :

«Art. 6. — Tout établissement d'utilité publique et toute association jouissant de la personnalité juridique depuis au moins 5 ans à la date des faits qui se propose depuis au moins 5 ans à la date des faits par statut, de prévenir la violence conjugale et qui est agréé, reconnu ou subventionné par les autorités compétentes, peut — avec l'accord de la victime — introduire une procédure judiciaire et ester en justice dans les litiges prévus à l'article 410, alinéa 3.»

Justification

Il s'agit de renforcer les conditions de professionnalisme des associations visées.

Joëlle MILQUET.

en die niet onder de twee vorige leden vallen. Ook in deze laatste gevallen worden de straffen verzwaard als dader en slachtoffer van de mishandeling gewoonlijk deel uitmaken van de familie.

Nr. 9 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 4. — Artikel 415 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.»

Verantwoording

In artikel 415, gewijzigd door het voorstel, worden een reeks verschoningsgronden als niet aanvaardbaar aangemerkt, indien de schuldige fysiek geweld pleegt tegen zijn «ouders of andere bloedverwanten in opgaande lijn» of tegen zijn echtgenoot of de persoon die met hem samenwoont. Concreet gezien betekent zulks dat indien een ouder zijn kind slaat of een echtgenoot zijn echtgenote (op een zodanige wijze dat het feit omschreven kan worden als een «ernstige gewelddaad tegen personen»), de gewelddaad gepleegd door dat kind of die echtgenote niet verschouibaar zal zijn wanneer hij of zij terugslaat.

Deze uitzondering is niet meer te verantwoorden in een maatschappij die haar ogen niet langer wil sluiten voor geweld tegen kinderen. Vandaar het voorstel om deze uitzondering op de verschoningsgronden op te heffen.

Nr. 10 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 6

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — Elke instelling van openbaar nut en elke vereniging die op de datum van de feiten ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit, die volgens haar statuten al ten minste vijf jaar tot doel heeft echtelijk geweld te voorkomen en die erkend is of gesubsidieerd wordt door de bevoegde overheid, kan met instemming van het slachtoffer een rechtsvordering instellen en in rechte optreden in de gedingen bedoeld in artikel 410, derde lid.»

Verantwoording

Het is de bedoeling strengere professionele eisen te stellen aan de verenigingen die in rechte willen oprichten.

Nº 11 DE M. LALLEMAND

Intitulé

Remplacer l'intitulé de la proposition de loi par ce qui suit :

«*Proposition de loi visant à combattre la violence au sein du couple.*»

Roger LALLEMAND.

Nº 12 DE MME MILQUET ET M. LALLEMAND

Art. 2

À l'alinéa 3 de l'article 410 proposé, remplacer les termes «ou son concubin» par les termes «ou la personne avec laquelle il cohabite maritalement».

Justification

Cet amendement précise le concept de «concubin» plus clairement.

Joëlle MILQUET.
Roger LALLEMAND.

Nº 13 DE M. LALLEMAND

Art. 2

À l'article 410, alinéa 3, proposé, remplacer les mots «son concubin» par les mots «envers le partenaire avec lequel il cohabite et entretient des relations sexuelles ou affectives».

Roger LALLEMAND.

Nº 14 DE MM. COVELIERS ET DESMEDT

Art. 6

Supprimer cet article.

Justification

C'est au ministère public et non aux institutions privées qu'il appartient d'intenter l'action publique.

Nr. 11 VAN DE HEER LALLEMAND

Opschrift

Het opschrift van het voorstel vervangen als volgt :

«*Wetsvoorstel om het geweld tussen partners tegen te gaan.*»

Nr. 12 VAN MEVROUW MILQUET EN DE HEER LALLEMAND

Art. 2

In het derde lid van het voorgestelde artikel 410 de woorden «of de persoon die met hem samenwoont» vervangen door de woorden «of de persoon met wie hij samenleeft».

Verantwoording

Dit amendement verduidelijkt het concept «samenwonen».

Nr. 13 VAN DE HEER LALLEMAND

Art. 2

In het derde lid van het voorgestelde artikel 410 de woorden «de persoon die met hem samenwoont» vervangen door de woorden «de partner met wie hij samenwoont en seksuele of affectieve betrekkingen onderhoudt».

Nr. 14 VAN DE HEER COVELIERS EN DESMEDT

Art. 6

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Het komt aan het openbaar ministerie toe om de strafvoering in te stellen, maar niet aan privé-instellingen.

Les institutions privées sont naturellement compétentes pour l'aide ordinaire, même sans disposition légale spécifique.

Voor gewone bijstand is de privé-instelling uiteraard bevoegd, ook zonder specifieke wettelijke bepaling.

Hugo COVELIERS.
Claude DESMEDT.

Nº 15 DE M. HOTYAT

(Sous-amendement à l'amendement n° 4 de Mmes Maximus et Delcourt-Pêtre)

Art. 5

À l'alinéa nouveau proposé, remplacer les mots «au sein d'un couple ou entre ex-partenaires» par les mots «entre personnes vivant ou ayant vécu mari- talement».

Roger HOTYAT.

Nr. 15 VAN DE HEER HOTYAT

(Subamendement op amendement nr. 4 van de dames Maximus en Delcourt-Pêtre)

Art. 5

In het voorgestelde nieuwe lid de woorden «tussen partners of tussen ex-partners» vervangen door de woorden «tussen personen die als gehuwden samenleven of samengeleefd hebben».